

עניני ברכות

כה

עומד במקום שאסור לו להפסיק) משום דברוך הוא וברוך שמו לא מוזכר בגמרא והוי הפסק, דהא דתבירו מוציא אותו הוי כמו שהוא אומר הברכה ואסור להפסיק באמצע הברכה (דגול מרבבה). ועיי' שערי תשובה ס"י ר"ג ס"ק ג' שנכון ליתר אך אין למחות במי שעונה ב"ה ובי"ש ע"ש:

מ"א מעם שאנו מברכין בבוקר (ו) כל הברכות זאי' בביא אעיג דלפי הדין ה"י לנו לומר כל אלו הברכות כל ברכה וברכה בשעתה דהיינו מיד שיתעורר משנתו שחזרה אליו נשמתו שיצאה ממנו בשינה ה"י ראוי לומר מיד אלהי נשמת שנתת בי עד לפגרים מתים לתת שבח למקום יתי' על שהחזירה לו נשמתו, וכן אם שמע קול התרנגול אעי"פ שהוא שוכב עדיין בממתו ה"י לו לומר בא"י אמ"ה הנותן לשכני בינה כו', וכי לובש כתנתו בעודנו שוכב ה"י לו לומר מלביש ערומים, וכי מנת ידיו על עיניו לפותחם היטב ה"י לו לומר פוקח עורים, וכן כולם עד (ו"א) הגומל חסדים, משום דהיינו בימיהם שהם היו מתנהגים במהרה ובקדושה אפילו בלילה והיו ידיהם נקיות בכל עת אפילו מיד שנתעוררו משנתם, אבל עכשיו אנו אין ידינו נקיות באלו הזמנים שחלות הברכות כל אחת ואחת בעתה, ועוד מפני עמי הארץ שאינם יודעים אותן נהגו לסדרן בבית הכנסת כדי שיענו עמי הארצות אמן אחריהן ויצאו ידי חובתן, ואעי"ג דק"ל כל הברכות מברכין עובר לעשייתן היינו ברכת המצות שאמר בהם וצונו לעשות כן אבל אלו הברכות הודאות ושבת הן יכולין לברך אח"כ לבוש סימן מ"ו סעיף ב' וסעיף ג' *):

מ"ב מעם שאומרים לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר כו' (יג). כיון שתקנו ברכה * ו"אמר פ' העקדה בכונה עצומה. ובשבת אין ראוי להאריך לשון בקשה עם פ' העקדה כבחול אלא אומר אר"א זכרנו בפקודת ישועה ורחמים משמי שמי קדם וזכור לנו ברית אבות ועקדת יצחק בן אברהם ודיו (יעב"ץ) :

זכספר אור צדיקים כ' בשם פ' היראה בהנהות שלא לוטר פ' העקדה בר"ח ושבת וי"ט שאין בהם דין ואין לעורר הדינים. ובס' עפרת צבי פ' בהר כ' ג"כ דבשבת וי"ט וימים המקודשין א"א העקדה ע"ש ובשם הרצה"ק מוהר"ר פנחס מקאריץ וזוק"ל שאמר פ' העקדה גם בשבת ולא עוד שבחול אמר לפעמים הרבש"ע רק עד והארץ אוכור ובשבת אמר תמיד עד גמרא. ופ"א הזכיר אחד לפניו מ"ש בסידור הארז"ל שלא לומר פ' העקדה בשבת והשיבו וכי בשבת אין לה מחשבות, משמע שפ' העקדה מועלת למחשבות ורות :

קונטרס אחרון

בבהמ"ק ויש לענות בהוב"ש, אך מנהגינו רק בברכה וכמ"ש שם בשם הרא"ש ע"ה והיינו מצד דביהמ"ק שאני.

מ"א (ו) כל הברכות זאי' בביא. בספר תורת השם (ויצא) כתב דלכך אנו מברכים בכל יום שלא עשני אשה, כי בישראל הזכר חשוב יותר מהנקבה מצד התורה והמצות שנוהג רק בזכרים, אבל באזה"ע הנקבה חשובה יותר מהזכר כידוע שגם מוליכין הנקבות לפני הזכרים:

ובספר אנרא דכלה על פסוק ויקח יתרו כו' אשת משה ואת שני בניה כו' ובניו ואשתו, שנהג מנהג ישראל לתקדים הזכרים ולא כמנהג עשו שלקח את נשיו ואת בניו שהקדים הנקבות:

(ו"א) הגומל חסדים. בספר לבושי מכלול כתב מה שאומרים ב"יהי רצון", שתצילנו היום ובכל יום, כי לפעמים יוכל לפגוע ע"פ קודם התפלה ע"כ מקדימין תפלה לצרה:

מ"ב (יג) בספר תורת משה להגאון הקדוש בעל חת"ס וזוק"ל (ויגש) כתב מה שאמרינן, "קראת את שמו ישראל וישורון", הוא על פי מה שאמתז"ל הקביה קרא לעקב אל, שנאמר ויקרא לו אל אלקי ישראל, הקביה קורא לעקב אל, ואם תצטרף אל עם ישראל יהי גימטריא ישורון: